

Düşünüm

Sayı 11 / Kasım 2018

U.Ü. Atatürkçü Düşünce Topluluğu

EN
SE-

İNİ
BU
ENİ
İCİ
ETİ
İN
Mİ-
TE
EK
ALİ-

İPT-
İRİ
İİS
İM
AN-
İBİ-
Nİ
ER-
US

RK

27

7
TEMİ
CUMİ
DEGE
BORÇ
F
DAHA
MUZI
CİKA
SARII
İSTİ
LARI
KEY
DAHA
RACA
TÜRK
BERL
LETİN
VE K
S
İNŞA
SANI
LETİ
ZEKA
BIRLI
LERE
B
TAM
MİLL
DAHI
MUS
SONI
BİR

Atatürkçü düşüncenin Türkiye için tükenmeyecek umut ve daimî yol göstericisi olduğuna inanan bu düşünceyi benimsemiş, ortak değerlere sahip arkadaşlarımızla birlikte profesyonel adımlarla Kemalist kadrolar oluşturmak için örgütsel birikim gösterme ve kurumsallaşma amacıyla olan bu üyelerine akademik, sosyal kültürel ve ilkesel gelişim alanlarında destek vermeyi amaçlayan bir topluluğuz.

Üyeler tarafından desteklenen ve yürütülen etkinlikler ile Mustafa Kemal'in işaret ettiği dinamik ve nitelikli toplum inşası için milli ve manevi değerlere, eşitliğe, özgür düşünceye dikkat çekmek adına çalışmalarımızı yürüttüğümüz kurullardan birisi olan Yayın Kurulu olarak mücadeledeki üretkenliğimizi bir adım daha ileriye götürmek adına Düşünüm'ü inşa ettik. Gerçekçi ve büyük hayalimiz olan Düşünüm 2017'nin Eylül ayından bu yana üyelerimizin katkı ve emekleriyle düşüncelerimizin yazınsal anlamında can bulduğu bir platform yaratarak sesimiz oldu.

Atatürkçü Düşünce Topluluğu

www.adt.uludag.edu.tr

adt@uludag.edu.tr

   / uludagadt

Türk Devrimi'nin Önderi, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Büyük Lider Atatürk,

Yurdumuzu boğmaya çalışan karanlığın içinde yolumuzu bulabilmek adına, yine koşarak sana geldik. Burada bulunuş nedenimiz yalnızca seni anmak değil; başlattığın devrimi sürdüreceğimizin andını içmektir.

"Ölümsüz Atatürk" derken neyi kastettiğini anlıyor, Atatürkçü gençler olarak bu uğurda tüm olanaksızlıklara rağmen var gücümüzle çalışıyoruz.

Düşüncelerinin ve yaptıklarının değerini her gün daha iyi anlayıp bize bıraktığın mirasa layık olmaya çalışıyoruz.

Zaman bizim zamanımızdır Paşam, Rahat Uyu!

*Uludağ Üniversitesi
Atatürkçü Düşünce Topluluğu
Yürütme Kurulu Başkanı
Onur POLAT*

İNSANCILLIK

Furkan KAYABAŞI

Rönesanstan itibaren başlayan epistemolojik kırılma sebebiyle kümülatif olarak biriken dünyevileşme sonucunda on dokuzuncu yüzyılın ortalarından itibaren genel olarak filozoflar, felsefi antropoloji temelinde insanın Tanrı'dan ayrı olarak dünya içindeki varlığına, varlık yapısında ortaya çıkan fenomenlere ve diğer varlıklardan farklı olan neliğini yeniden sorgulamaya girişti. Bir felsefe disiplini olarak felsefi antropolojinin tarihsel arka planında çoğu zaman Antik Yunan'dan beri insanın kosmostaki yeri gibi konular ele alınmış ve varoluşsal problemlerin yarattığı ontolojik gerilim veya epistemolojik tatminsizlik, insanlık kavramının alt planı olarak algılanmıştır. Orta çağda Tanrı merkezli insan tanımlamasıyla da rasyonelleştirme yoluyla insanın varlık yapısını açıklama çabası, daha sonraki dönemlerde de devam edegelen insana ilişkin sorular, daimi olarak tek boyutlu felsefe konusu olarak hep vardı. Benzer bir deyişle, varlık olmak bakımından insanın neliğini araştırma, dünyadaki varlık amacını sorgulama ve diğer varlıklardan farkını ortaya koyma çabası, Doğu ve Batı felsefe geleneklerinde dinamik bir tartışma zemini bulmuştur.

Yirminci yüzyıla gelindiğinde biriken keşifler ve icatlar yoluyla değişen insan algısı ve tanımlanan olgular sebebiyle bilim, teknoloji ve sanat gibi alanlarda köklü başarılar gerçekleşmiştir. Mekanikleşen ilerleme ve gelişme idesinin sonucunda savaşlar ve ekonominin çöküşüyle değerlerin alaşağı edilip insanın kendini, bir problem alanı olarak, tekrar sorguladığı bir dönem yaşanmıştır. Bu bağlamda insanın, bilen öznenin ötesinde bir varlık olduğu düşüncesiyle insanın yapıp etmelerini açıklamada bilgi teorilerinin yetersiz kalması, tarih ve kültür alanlarında yeni bir bilgi metodolojisinin gerektiğini ve değerler alanıyla ilgili olarak olgusal bilim sahasının yetersizliğinden dolayı felsefe sahasının insani bilimlere yeniden eğilmesini sağlayacak bir disiplin gerekliliğini göstermiştir. Böylelikle yirminci yüzyılda, insanı temel alan fakat şimdiye kadar düşünülenden daha farklı bir insan anlayışıyla yeni bir felsefe akımı, on dokuzuncu yüzyıldan devraldığı estetiğin üstüne kendini inşa etmeye çalışarak veya onu sorgulayarak oluşmuştur. Bu yeni saha felsefi diğer disiplinlerden bağımsız ama onlarla ilişkili yeni bir felsefe disiplini sahası olarak felsefi antropoloji disiplinini ortaya çıkarmıştır.

Evren ve varlık sorununun ontolojik ve epistemolojik manada ele alınarak sorgulanması, tarihsel süreç içinde, bunu gerçekleştiren insanın, sorgulamış olduğu o evrende konumunu anlama çabasıyla sonuçlanmıştır.

Evrenin kendi düzenliliği ve tutarlılığı çerçevesinde makrokosmos olarak tarif edilmesi, evren içinde konumlanmış insanı da yine aynı tutarlılık çerçevesinde, mikrokosmos olarak tanımlanan bir sürece götürmüştür. Böylelikle mikrokosmos olarak tariflenmiş olan insan kavramının, bir sorun olarak ele alınması, çok eski dönemlerin başlangıcında yer tutsa da bu sorunsalı daha özel ve bağımsız bir araştırma konusu olarak, on dokuzuncu ve yirminci yüzyılda geliştirdiği refleks ile diğer disiplinlerden bağımsızlaşan felsefi antropoloji ele almıştır. Aynı zamanda felsefi antropolojinin bağımsız bir felsefe disiplini olarak ortaya çıkmasının nedeni, hemen hemen her tarihte her filozofun bu konunun bir problematik olduğunu belirtmesine ve bu açıdan bu saha üzerinde spesifik bir düşünme standardının gelişimine ihtiyaç duyulmasına dayandırılabilir.

Felsefi antropolojinin konu edindiği insan, diğer canlı varlıklardan ayrıldığı hususlar bakımından, insanın evrendeki yerinin ya da anlamının ne olduğu gibi sorular açısından ve bunlara önyargıları katmadan insanın fenomenlerinden yola çıkarak ele alınıp işlendiği insan tanımıdır. Mesela Tanrı kavramından hareketle insanı anlamak, tümdengelimsel bir determinasyon zinciri içerisinde insanı tanımlamayı gerektirir ki bu açıdan Mengüşoğlu özgürlük sorunları bağlamında insanın kendi algı dünyasının es geçildiği hissine kapılır. Dolayısıyla herhangi bir kavramı temel olarak değil de insanı somut psikovital bütünlüğüyle ve onun merkezindeki parça olmaklık bakımından evrene doğru genişleyecek olan ilişki ağıyla ele almak gerekir. Bu durumda antropoloji, insanın içinde yaşadığı dünyada karşılaştığı somut problemlere yaklaşımda ontolojik bağ kurarak daha elverişli bir hal alır ve tümevarımsal manada insanın yasalarına ulaşma açısından daha anlamlı gelir.

Zaten modern algı ve akıl yürütme biçiminin Ortaçağ'dan farklı olarak, Tanrı'dan kaynaklı tümdengelimsel işlevi yerine insan merkezli tümevarımsal işlevi olarak bir düşüncenin gereğidir. Yani bir bakıma bağlayıcı kuşatıcı tümel niteliği olan yasalardan hareketle insanı anlamak yerine, bizzat birey halinde teşekkül etmiş insandan hareketle hem tümel manadaki insanı yani insanlığı hem de yasaları anlamak söz konusudur.

KÜRESEL EKOLOJİ

Buse MIZRAK

Canlıların birbirleriyle ve çevreleriyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalı Ekoloji; yeryüzünde ki tüm canlıları ve doğal olarak insanoğlunu etkisi altına almakta ve yaşamsal faaliyetlerinin akışını değiştirmektedir. Değişen zaman, teknoloji ve bunlar gibi birçok unsur artık çok kolay yoldan yaşamımızı esir almış, düzenimizi ve tercihlerimizi farklılaştırmıştır. Değişen veya farklılaşma evresinde olan yaşamımız doğal düzen ile birlikte birçok dengeyi sarsmış ve akabinde karşımıza bir tek bizleri değil tüm canlıları ve yaşam alanlarını ilgilendiren sorunlar ortaya çıkarmıştır.

Ekolojik Düzenin bozulmasının ve canlı habitatında değişiklikler olmasının nedenleri oldukça çeşitlilik göstermektedir. 16.yy başlarında yaşanan Sanayi Devrimi ve sonucunda kurulan fabrikalar endüstrileşme sayesinde oldukça hızlı, pratik ve maliyeti düşük üretimler yapabiliyor ve ardından tüketimininide bir o kadar kolay hale getirebiliyordu. Buraya kadar aslında her şey emekçiler içinde, işverenler içinde oldukça iyiydi. Fakat gözden kaçan ama aslında tamda içinde olduğumuz bir durum söz konusuydu. Ekolojik düzenimiz yavaş yavaş değişiyor ve önemini yitiriyordu. Fabrikalardan üretim sonrası çıkan katı atıklar ilk önce depolama alanlarında bekletiliyor ardından bekletme sonucu ortaya çıkan sızıntı toprağa aktarılıp besinlerle bizlere ve diğer canlılara düşündüğümüzden daha hızlı ve pratik şekilde geliyordu. Sanayi Devrim'inin bunun gibi olumsuz yan etkilerinin ardından doğa aslında değersizleşmeye başlamıştı.

Sanayi Devrimi'nin getirdiği endüstrileşme ile ortaya çıkan endüstriyel üretime faktör olan gazların bazıları, asit yağmurlarına sebep olmuş ve doğanın üstüne bir pencere daha kapatmıştı. Asit yağmurları yapan gazların dışında kalan gazlar ise aynı anda ozon tabakasını inceltmeye ve güneşin zararlı ışınlarını hayatımıza sokmaya başlamıştı. Bunlar da elbet insanoğlunun sağlığını en tetikleyen "ölümcül" etki bırakan "Kanser" 'in oranını arttırmıştı. İnsanoğlunun kendi kendisine verdiği zararlar, ekolojik düzenin bozulması, sanayi devrimi, endüstrileşme derken 20.yy ikinci yarısında ortaya çıkan ve hala etkisinden çıkmadığımız bir kavram belirdi karşımıza. "Küresel İklim Değişikliği"

Küresel İklim Değişikliğinin 'den en çok etkilenen ülkeler arasında elbette Türkiye vardı. Türkiye'de geçtiğimiz yıllarda yaşanan ekolojik krizler ne yazık ki hala etkisini devam ettirmekte. Hava, su, toprak düşünülmeden yapılan enerji ve inşaat projeleriyle, ormanların yakılıp yerine yapılan avm ve müjdeleri verilen termik santrallerle biraz daha harap edildi.

Plansız ve programsız yapılan inşaatlar ve planlanan mega projeler, dengesiz kalkınmalar ve bunun yanında büyük insanoğlu emeği(!) bu sıkıntılı süreci devam ettirmekteydi. Kendi doğamıza, kültürel alanlarımıza kendimiz sahip çıkamıyorduk. İnsanoğlunun doğaya, yaşadığı alana bu denli düşüncesizce ve umursamazca verdiği zararların birçoğu sebepsizken aslında bu ilişki birçok insan için karşılıklı hale gelmişti. İnsanların birçoğu doğadan uzaklaşmış, doğaya yabancılaşmıştı. Doğanın sömürülmesinin ardından ilerleyen dönemlerde ortaya çıkan ve aslında ortak özneye sahip olan bir akım daha vardı; Eko-feminizm.

Ortak özne burada sadece "doğa" değildi o zamanlar için. Doğanın sömürülmesi, yıpratılması ortada ki çok büyük somut bir örnekti fakat ortada bir başka daha ortak eylem vardı; Sömürmek.

Doğanın sömürülmesinin ardından ekolojik dengenin bozulmasının sebepleri ve ortaya çıkan ekolojik kriz 20.yy'da Eko-feminizm ile benzerlik gösterilen bir kavram haline gelmişti. "Toplumsal ekoloji insanın doğaya hükmetmesi ve sömürmesi gerektiği şeklindeki varsayımın insanın insana hükmetmesi ve onu sömürmesinden kaynaklandığını savunur."du. Bu savunmanın ardından doğanın sömürülmesinden sonra bu bayrağı ataerkil toplumda kadının sömürülmesi almıştı. Asıl sebebini bir türlü anlayamadığımız bir kavram vardı aslında. "Hükmetmek." Sürekli birileri birilerine canlı veya cansız, fiili veya sözlü olarak "hükmetme sorumluluğunda" hissediyordu kendisini.

En başında özgür bir şekilde bize özgürce kullanabilme alanımız yaratılan değerleri bilmek gerekiyordu belki de. Doğanın bizden bizimde ondan alacağımız çok kıymetli verimler, kadınların erkeklerle birlik olacağı ve hep beraber çok güzel bir dünya inşa edebileceğimiz bir ortam vardı elimizde. Bu ortamı sömürmeden çok daha bilinçli ve verimli kullanabileceğimiz kendi ekolojik dünyamızı kendimiz inşa edebileceğimiz güzel yarınlarımızın olması umuduydu.

BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜNÜN DİNAMIĞI DEMOKRASİ

Ece ÖZİNÇ

Birlikte yaşama kültürü kavramı demokrasinin ve demokratik vatandaşlığın temelini oluşturur. Birlikte yaşama kültürü insanı insanla tamamlamak çokluk içinde birlik olmaktan geçer. Rousseauya göre aile dışında ki bütün toplumlar kültürel yapılar olup toplum sözleşmesine dayanır. Bireysel yaşamdan toplum düzenine geçişle birlikte insan yoksun olduğu değerleri kazanmış ve içgüdü adalete, içtepi ödeve, istek ise hakka evrilmiştir, buna istinaden insan artık eğilimleri ile değil aklıyla hareket etmeye başlamıştır. İnsanın birlikte yaşamasının ve örgütlenmesinin birçok sebebi vardır ama en temel sebeplerden biri insan ve doğa ilişkisidir. İnsan yüzyıllardır doğa ile ilişki içerisinde olup sürekli doğaya müdahale etmiştir fakat insan doğadan gelebilecek tehlikelere karşı bireysel olarak yeterli biyo-fizik donanıma sahip olmaması onda birlikte yaşama isteği uyandırmıştır. Doğayı bir yaşam kaynağı olmaktan çok tehlike olarak gören bu zihniyetin türdeşini de kendine karşı tehlike olarak görmesi çok olasıdır fakat insan yeryüzünün mimarıdır bu bağlamda insanın amacı dünyayı kendisi ve başkaları için daha iyi yaşanılabilir hale getirmektir. Birlikte yaşama güdüsünü tetikleyen bir başka durum iş birliği/iş bölümüdür. Sorunlar ve çözümler paradigması onun örgütlenme biçimini etkileyen temel unsurlardır. İnsanlar sorunlarla karşılaştıkça çözüm üretme çabasına girmiştir bu faal üretim hali sayesinde "toplumsal çözüm" kavramını inşa etmişlerdir. Bunun öğrenilir ve aktarılır hale gelmesiyle "toplumsal örgütlenme" oluşmuş ve eğitim de bilgiyi gelecek kuşaklara aktarım gayesi altında kurumsallaştırmıştır.

İnsan bütün insanlıkta, bütün insanlıkta insanda karşılığını bulur. Birey olarak tekil özne olan insan, türdeşleriyle ne tamamen aynıdır ne de tamamen farklıdır yani insanların birbirlerine aşırı benzetilmesi de birbirlerinden farklılaştırılması da insanın genetik koduna ve doğasına bariz bir müdahaledir fakat tarih boyunca bu müdahalelerin yarattığı çatışmalardan beslenen hak ve özgürlük ihlalleri meydana getirilmiştir. İlkçağ filozofları canlıların yaşaması için bazı temel unsurları zorunlu görmüştür, sosyal canlı olan insanın ise bu temel unsurlardan daha önemli olan ihtiyaçlarından biri özgürlüktür. Birçok tanımı olan özgürlüğü toplumsal konular başlığında: insanın doğayı işleyerek uygarlık yaratma iradesi olarak tanımlayabiliriz. Bu mücadelenin en başarılı insan yaratısı ürünü devlettir. İnsanın evrendeki statüsü olay, ilişki ve süreçlerin öznesi olmasıdır bundan dolayı insanı merkeze almayan onu birincil ve en büyük amaç olarak görmeyen hiçbir devlet, ideoloji, sistem ve işleyiş iyiyi güzeli temsil edemez hatta meşru sayılmaz. Özellikle devlet gibi yapılanmalarda amaç insan edinimlerini sosyal ve siyasal olarak özgür ve kolay kılmaktır. Birlikte yaşama kültürü diyalektik bir yapıyla sorunları da beraberinde getirmiştir. Yeni sorun birlikte var olmanın nasıllığıdır. Farklı renk, cinsiyet, din, dil, ırk, tercih ve kimlikleri olan insanlar çatışmadan nasıl bir arada yaşayacak, bu noktada yaygın cevap bir kültür ve hayat tarzı olan demokrasi aklı gelir çünkü temelinde insanı yüceltmek olan demokrasi, yapılanmaların sağlıklı sistem işleyişlerine hizmet eder.

Demokrasi, doğası itibariyle yaşatmayı öngörür bu da onu insana yaklaştırır. Demokrasinin toplumda ve bireylerde yerleşmesi için toplumda birlikte yaşama isteğinin iradeye ve bir kültüre dönüşmesi gerekir bu durum toplumsal bütünleşmeyi güçlendirir.

Uzun süre sadece siyasi boyutuna vurgu yapılan bu nedenle de sadece yönetim biçimi olarak algılanan demokrasi siyasal, sosyal, sivil olarak 3 boyuta ayrılır. Siyasi olarak katılım hakkını, sosyal anlamda refah ve güvenli yaşama standartını oluşturmayı ve sivil olarak da konuşma, düşünce, inanç ve mülkiyet hakkını temsil eder. Fransız devrimiyle birlikte ortaya çıkan zihinsel dönüşüm meyvesini demokrasi olarak vermiştir. Kurumsallaşan demokrasinin getirdiği değerler Avrupada olduğu gibi Osmanlıda da siyasal ve sosyal talebe dönüşmüştür fakat bu sistemin oturması 150 yıllık ağır aksak bir dönemi temsil eder. Bu gecikmenin bir sebebi de demokratikleşme talebinin iktidarın kendi isteği olarak değil de muhalefet çerçevelerinin söylemleriyle gündeme gelmesidir. Demokrasi belli bir dönem "muhafız seçkinlerin fantezisi" olarak görülmüştür bu durum da onu belli bir dönem kağıt üzerinde bırakıp uygulama kabiliyeti bulunmayan düzenleme haline getirmiştir. Artık sadece aydın ve seçkinlerin talebi olmaktan çıkmış her sınıf, inanç, düşünce kesimlerinin ortak talebi haline gelmiştir. Gücün kaynağı haline gelen birey, grup, kurum, devlet gibi özneler kendilerine ait bir egemenlik alanı yaratır. Tarif ettiğim bu güç olgusunun kontrolsüzlüğü de önemli bir sorundur, buradaki ince çizgi gücün öznesi ve nesnesi arasındaki ilişki ezen ezilen ilişkisine dönüşmeksizin yürütülmelidir. Gücün öznesine daha çok sorumluluk yüklenmeli, nesnesi ise demokratik haklarla himaye edilmelidir çünkü demokrasinin nihai amacı egemenlik alanına özgürlüğü, eşitliği hakim kılmaktır. Bahsettiğimiz demokrasinin kültür haline gelme durumu insana, topluma, devlete, doğaya; insani, ahlaki ve rasyonel bakma imkanı veren bir zihniyet biçimidir. Bu durumun 3 bağdaşık ayağı vardır: Birey-birey, birey-toplum, birey-devlet. Dünyada yaşanan küresel dönüşümler birey-birey, birey-toplum, birey-devlet ilişkilerinde yeni değerler arayışı yaratmaktadır. Bu değişim dinamikleri bireyin ve toplumun tutumlarında anlamlı değişimler yaratır, toplumun süregelen değer ve tutumlarının yeniye ayak uydurup buna entegre olabilmesi, varlığını özgün bir şekilde koruyabilmesi, iletişim ve uzlaşma çatışmalarının üstesinden gelebilmesi için insanlara demokrasi eğitiminden ziyade demokratik eğitim vermeye başlamamız lazım. Birlikte yaşama pratiği olan bir toplum düzeni için tanımlardan çok uygulamaları baz alan ve kendini yenileyebilen eğitim müfredatlarına ihtiyacımız vardır. Umarım bu bahsi geçen sistemlerin hayata geçmesiyle birlikte neslimizin demokrasiyle seçmen yaşına geldiğinde, sandıkta tanışmadığı bir gelecek bizi bekliyor olacaktır.

ANILARLA ATATÜRK

1919 yılı Mayıs ayının 14'ünün akşamı, İstanbul'da Vahdettin'in Sadrazamı Damat Ferit'in Nişantaşı'ndaki konağında, bir akşam yemeği ... Buraya iki kişi davetlidir; bunlardan biri, Mustafa Kemal'dir. Ondan dinliyoruz:

“Muayyen saatte Sadrazam'ın yanında bulunuyordum. Benden başka henüz kimse yoktu. Birkaç cümle- lik bir konuşmadan sonra, uzunca bir sessizlik başladı. Bu sırada ben Vahdettin'in Sadrazamını inceliyordum. Bir aralık saatine baktı, 'Acaba nerede kaldı?' dedi.

- Birine mi intizar buyruluyor, dedim.

- Evet ... Cevat (Çobanlı) Paşa hazretleri gelecekti.”

Yine sessizlik başlıyor. Birkaç dakika sonra Cevat Paşa geliyor. Sadrazam, iki davetlisiyle birlikte yemek salonuna geçiyor. Sofrada bu üç kişinin üçü de önlerine bakıyorlar. Acaba ne düşünüyorlardı? Yeni tarihin geliştirdiği olaylara göre, Sadrazam Damat Ferit Paşa, dünyayı, Türkiye'yi, Türk ulusunu asla tanımamış... Fakat efendisi Sultan tarafından, yüksek Türk topluluğunu yönetmek için kendisine verilen görevin ağırlığı altında duygusuz. Hatırladığıma göre birbirimizin dikkatle yüzlerimize bile bakmıyorduk. Kendi kendime, benimle konuşacağı konuları hizmet edenlere dahi duyurmamak için susmakta olduğuna karar veriyordum. Bu odada işitilen ses, yalnız tabak, çatal ve bıçaklar değiştikçe, hizmet edenlerin beceriksizliği yüzünden meydana gelen gürültü... Yemek bitiyor. Ortasında genişçe bir masa bulunan dar bir odaya geçiyorlar. Henüz ayakta dururken, Sadrazam şöyle konuşuyor:

- Bir harita getirtsek de Müfettiş Paşa onun üzerinde bana izahat verse.

Masanın üstüne bir harita açılıyor. Anlaşılan odur ki Sadrazam, haritayı daha evvel hazırlatmıştır. Kiepert'in atlası içinden Anadolu paftası bulunuyor. Damat Ferit, Mustafa Kemal, haritanın başında karşı karşıya, Cevat Paşa da Mustafa Kemal'in yanında. Mustafa Kemal, Damat Ferit'e soruyor:

- Ne nokta-i nazardan izahat talep ediliyor?

- Mesela, diyor; Samsun hava/isinde ne yapacaksınız?

Lakin Samsun havalisinde yapılması istenen iş, o havali Türklerinin başladığı gerillayı bastırmaktır. Mustafa Kemal anlattıklarına göre konuşmalar şöyle devam etmişti:

“Bu soruya doğru cevap vermek benim için güçtü, bunu itiraf ederim, fakat hiç tereddüt etmeden ağızımdan kelimeler döküldü: 'Efendim, İngiliz raporlarında meselenin biraz mübalağalı olduğuna hükmediyorum. Fakat ne de olsa, yerinde yapılacak tetkiklerden sonra, icap eden en iyi tedbirler bulunabilir. Merak buyurmayınız' dedim.”

AYIN YAZARI

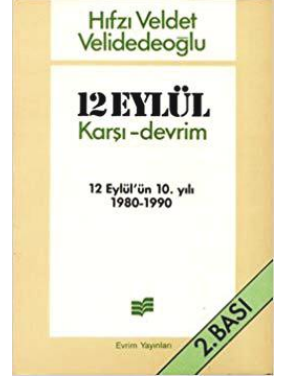
Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu

Hukukçu, yazar (D. 1904, İstanbul-Ö. 24 Şubat 1992). Trabzon Lisesi (1924) ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi (1928) mezunu. Doktorasını İsviçre’de yaptı (1933). 1934 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine asistan olarak girdi. Burada aynı yıl doçentliğe, daha sonra profesörlüğe (1942) ve ordinaryüs profesörlüğe yükseldi. Velidedeoğlu, 1961 Anayasasını hazırlayan komisyonun üyeleri arasında da yer almıştı. İnceleme ve söyleşi türlerindeki yazıları Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerinde yayımlanmıştır. ADD’nin kurucuları arasında yer alan Velidedeoğlu aynı zamanda derneğin onursal genel başkanıdır.

12 Eylül Karşı-devrim

12 Eylül 1980’de silahlı kuvvetlerce, Genelkurmay Başkanlığı’nın önderliğinde ve dört kuvvet komutanının eşliğinde, <<emir-komuta>> zinciri içinde devlet yönetimine el konulması, Kemalist Devrim’e yönelik tam bir karşı-devrim süreci başlatmıştır.

Başlayan bu sürecin temellerinin nasıl atıldığı ve sonrasında demokrasi, siyaset, sosyal yaşantının nasıl şekillendiğini, Kemalist aydınların hangi noktada yer aldığının kavrayarak dönemin koşullarını temellendirebileceğimiz bir kitap olarak sunuyoruz.

Türkiye’de Üç Devir

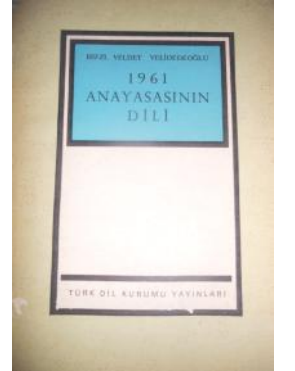
Velidedeoğlu, daha ilk gençlik çağından başlayarak, Milli Mücadelenin içinde ve ilk T.B.M.M.nde Türkiye’nin siyasal ve sosyal sorunlarıyla karşılaşmış, başta Atatürk olmak üzere bu mücadelenin kahramanlarını yakından görmüştür.

Sunduğumuz bu kitabında, yazar 30 yılı kapsayan üç iktidarın fizyonomisini çizmekte ve böylece 1942-1972 yıllarının siyasal ve sosyal panoramasını, harikulâde temiz, akıcı ve çekici bir anlatımla okuyucuların gözleri önüne sermektedir. Kitabın hemen ilk sayfalarında kendisinin de belirttiği gibi: “Bu kitaptaki sorunlar, Türkiye’nin yalnız geçmişini değil, bugününü hattâ, kimi zaman, geleceğini de yansıtmaktadır. Okuyucu, bazen geçmiş yazılarda bugünü ve günümüz yazılarda da geçmiş okuyacaktır.”

1961 Anayasasının Dili

Velidedeoğlu’nun Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen <<Hafta Sonu Konuşmaları>> esnasında yapmış olduğu <<1961 Anayasasının Dili>> adlı konuşmasından derlenerek hazırlanmıştır. Yasa dilini açık, anlaşılır bir Türkçe olması gereğini büyük bir yetkiyle gözler önüne seren bu konuşmayı önemli ve ilginç bulduğumuzdan kitap olarak sunuyoruz.

Sağsız Solsuz Demokrasi

Velidedeoğlu’nun Cumhuriyet gazetesindeki otuz yıllık yazarlık hayatında kaleme almış olduğu köşe yazılarından derlenerek hazırlanmıştır.

Atam

bil ki her on kasımda

gözlerimiz dolu doludur

gör ki yüreklerimizdeki cesaretin

ateşi damarlarımızdaki kandadır

sanki her geçen gün

nasılda çoğalıyoruz

ve yine bilki

unutmadık

unutturmayacağız

Atatürk Gençliği

